

EGYSÉGES KEZELÉSI TERV AZ ALSÓRÉTI HOLT-TISZA HASZNÁLATÁRA VONATKOZÓAN

Preambulum

Az Alsóréti Holt-Tisza ág 1856-ban a Tisza 74. számú átmetszéséből keletkezett természetes folyómeder kialakításával, Fegyvernek, Nagykörű és Törökszentmiklós közigazgatási határainál. A Közép-Tiszai Ármentesítő Társulat 1926-ban a holtág alsó végénél az árvédelmi töltés alá megépítette az alsóréti zsilipet. A meder áttöltésére 1908-ban került sor. A zsilip akkori és mai feladata a holtág vízszintjének szabályozása. A holtág területe 108 hektár amelyből 89 ha Holt-Tisza, 19 ha pedig mocsár művelési ágú területként van bejegyezve.

A holtág feladata az akkor hozzátartozó mintegy 140 km² vízgyűjtő terület befogadás a és tározása. Később az 1910-es évektől megkezdtek a vízgyűjtő terület főcsatornáinak kiépítését. Ezek a ma is létező Kocsordosi és Büdöséri belvízcsatornák.

A geodéziai felmérésekből megállapítható hogy a holtág egész területén a feliszapolódás jelentkezik, különösen igaz ez a jelenség a holtág végeire. Az alsó végén a 1301 fm szelvényben lévő megbontott áttöltéstől a zsilipig a víz útját már csak vezérárok biztosítja.

A holtág halastóvá történő alakításával első ízben az országos Halászati felügyelőség foglalkozott 1931-ben. Több elképzelés született, majd 1965-ben a Szolnoki Felszabadulás Halászati Termelő Szövetkezet megrendelésére a holtágban kialakítottak egy két rekeszből álló 48 ha-os tógységet. Az elért eredmények következtében a HTSZ további hasonló méretű 2 rekeszes tógységet alakított ki, így a 6+090 és a 12+000 szelvények között összesen a 4 tógységből álló tógazdaság lett kialakítva.

Az Egységes Kezelési Terv megalkotására azért van szükség, mert meg kell teremteni a holtágra vonatkozó , aktuális szabályozás megfelelő hátterét.

Az Egységes Kezelési Terv célja, hogy meghatározza a holtágon történő víziállás elnevezésére, szabadvízen történő tartózkodásra, a vízi közlekedés rendjére, valamint a jégen való tartózkodásra vonatkozó előírásokat. A terv összefoglalja a holtág használatára vonatkozó iránymutatásokat, előírásokat és korlátozásokat, azonban nem helyettesíti a mindenkor hatályos jogszabályokban előírt rendelkezéseket.

1. AZ ALSÓRÉTI HOLT-TISZA ÁLTALÁNOS ÉS MŰSZAKI ADATAI, **FUNKCIÓJA**

Általános adatok:

Tulajdonosok: Fegyvernek Város Önkormányzat, Törökszentmiklós Város
Önkormányzat, Nagykörű Község Önkormányzat, Magyar Állam

Vízjogi üzemeltetési engedélyes: Fegyvernek Mezőgazdasági Városüzemeltetési és
Fejlesztési Intézmény
5231. Fegyvernek, Szent E. út 171.

Vízjogi üzemeltetési engedély száma: Tisza/4877 vízikönyvi szám

Vízjogi üzemeltetési engedély érvényességi ideje: 2019. április 30.

Halászati hasznosító: Alsóréti Holt-Tisza Halászati Közösség megbízásából
Fegyvernek Város Önkormányzat
5231. Fegyvernek, Szent E. út 171.

Halászati üzemeltetési feladatokat ellátó: Fegyverneki Mezőgazdasági
Városüzemeltetési és Fejlesztési
Intézmény
5231. Fegyvernek, Szent E. út 175.

Elhelyezkedés: Fegyvernek, Törökszentmiklós, Nagykörű közigazgatási
területein

Műszaki adatok:

A holtág hossza: 15,360 km
A holtág területe: 108 ha (89 ha Holt-Tisza, 19 ha mocsár)
Tagolódása: I., II., III., IV., V. számú tőegységek

Átlagos szélessége: 0+000–1+300 szelvények között 20 fm
1+300–13+242 szelvények között 80 fm
13+242–15+360 szelvények között 20 fm

Mértékadó vízmérce helye: 5T jelű műtárgy a holtág 7+603 szelvényében
„0” pont magassága: 80,86 mBf
**Tározó térfogata,
hasznosítható vízkészlete:** 1,8 millió m³ melyből hasznosítható 0,98 millió m³

Vízszintek (5T jelű műtárgynál):

Tározási üzemvízszint: 197 cm
Maximális belvíztározási szint: 247 cm

Funkciója, Hasznosítás:

Belvíztározás: A holtág elsődleges funkciója a Büdöséri Belvízöblözet területén felgyülemlett belvizek tározása és elvezetése a végső befogadó Tisza folyóba.

Öntözés: Mezőgazdasági vízhasználatok biztosítása

Horgászat: Alsóréti Holt-Tisza Halászati Közösség megbízásból Fegyvernek Város Önkormányzat hasznosítja

Jóléti hasznosítás: A holtág V. számú tőegységén - Szakállasi üdülőterületen már kialakult - a horgászturizmus lehetőségének fejlesztése, a további tőegységeken pedig a lehetőségek megteremtése szükséges. A későbbiekben – igény alapján - kidolgozottak szerint, lehetőséget kell keresni a vízi sportok biztosítására is valamint az V. számú tőegységén központi csónakkikötő kialakítására.

2. VÍZIÁLLÁSOKRA ÉRVÉNYES SZABÁLYOK

A víziállások létesítésére vonatkozó jogszabályok

I. A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályokról szóló **147/2010. (IV. 29) Korm. rendelet (továbbiakban K.r.1)** (VIII. Fejezet)

II. A vizek és a közcélú vízilétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló **120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet (továbbiakban:K.r.2.)**

Fogalom meghatározás

Az **K.r.1** 2. § 38. pont értelmében

Víziállás: a víziközlekedésről szóló törvény alapján kikötő, illetve úszómű kivételével a meder talajába beépített vagy a meder talajára támaszkodó tartókra, cölöpökre, talpakra rögzített műtárgy, amelynek részét képezheti a bejáró is, és amely a vízterületnek nem vízgazdálkodási célú használatát teszi lehetővé.

Víziállások telepítésének általános szabályai:

A **K.r.1 66. § (1)** bekezdése alapján a víziállás helyét úgy kell kijelölni, hogy két szomszédos víziállás között a helyi viszonyoknak és a használat jellegének megfelelő térköz maradjon.

A **K.r.1 66. § (2)** bekezdése értelmében a víziállások az állami, önkormányzati tulajdonban lévő vizek medrében vagy a közcélú vízilétesítmények vízterületén csak a meder kezelőjének, annak hiányában tulajdonosának hozzájárulásával létesíthetők.

A **K.r.1 66. § (3)** bekezdése értelmében a víziállás csak a kezelői hozzájárulásban meghatározott időtartamra létesíthető.

A **K.r.1 67. § (1)-(2)** bekezdése értelmében a víziállást a mértékadó igénybevétel, a szél, a hullámozgás, a jégnyomás, a hasznosítás jellege és módja, valamint a helyi környezeti adottságok figyelembevételével kell megtervezni, méretezni és kivitelezni. A víziállás nem akadályozhatja a meder fenntartását, az ár- és a belvíz elleni védekezést, valamint a hajózást.

A víziállást és tartozékait ajég kártételeitől védett helyen szabad létesíteni és olyan anyagból, olyan szerkezettel és méretekkel, oly módon kell kialakítani, hogy az minden vízállásnál és kedvezőtlen időjárási viszonyok között is biztonságosan legyen használható, a víz levonulását ne akadályozza, és ne veszélyeztesse a vizek állapotát.

A **K.r.1 68. §** értelmében a víziállás alapterületét a tervezett használat arányos méretben kell meghatározni, törekedve a vízterület minél kisebb igénybevételére. Horgászati célú víziállás bejáró nélkül számított alapterülete nem haladhatja meg a 20 m²-t.

A **K.r.1 69. § (1)** bekezdése alapján a víziállásokhoz a parti bejárót úgy kell kialakítani, hogy az a természetes part állékonyságát vagy a partvédőmű állagát ne veszélyeztesse, és

a parti nádas állományát ne károsítsa.

A K.r.1 69. § (2) bekezdése értelmében a víziállás megközelítésére föld-, beton- vagy kőbejáró nem építhető, illetve nem létesíthető olyan bejáró, amely a víz áramlását akadályozza.

A K.r.1 66. § (4)bekezdése alapján nem telepíthető víziállás

- a zárt nádasok belsejében,
- azokon a partszakaszokon, amelyek terület- és településrendezési, vízügyi, környezet-, természet- vagy tájvédelmi érdekeket sért vagy veszélyeztet,
- olyan part-, illetve mederszakaszon, ahol a mederben elhelyezett vagy medret keresztező nyomvonalas létesítmények biztonságát veszélyeztetné,
- ha a keletkező hulladék ártalommentes elhelyezése nem biztosított.

A víziállás elbontására vonatkozóan

A K.r.1 66. § (5) bekezdése alapján a vízügyi hatóság a kezelő megkeresésére a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló kormányrendelet alapján a kezelői hozzájárulás nélkül vagy az RÍ. rendeletnek nem megfelelő módon létesített víziállások eltávolítására kötelezi az azt létesítőt.

3. ALSÓRÉTI HOLT-TISZA TERÜLETÉN KORÁBBAN (A KEZELÉSI TERV ELFOGADÁSA ELŐTT) LÉTESÍTETT VÍZIÁLLÁSOKRA ALKALMAZANDÓ SZABÁLYOK

A holtágon csak lábakon álló stég engedélyezhető. A holtágon – újonnan - felépítményes víziállás , valamint úszó víziállás sem létesíthető.

Felépítményes víziállásnak minősül a zárt terű, fedett vagy oldalfalakkal ellátott - épületnek nem minősülő - felépítményt hordozó víziállás. Felépítmény nélküli víziálláson tartósan csak korlát és ülőpad létesíthető.

Úszó víziállás, amely a meder talajába beépített, vagy a meder talajára támaszkodó tartókra, cölöpökre, talpakra nem rögzített, és a vízfelületen való rögzítési módja miatt egyébként helyváltoztatásra is alkalmas.

A 20 m² nagyobb alapterületű víziállás telepítése nem engedélyezhető. (A 20 m² alapterületbe nem számít bele a parti bejáró alapterülete.) A korábban létesített 20 m²-t meghaladó víziállások, a tulajdonos egyedileg benyújtott kérelme alapján maradhatnak fent.

A víziállás környezetében - a vízben, vagy a parton- egyéb építmény, kerítés nem létesíthető.

Stégbejáróra (parti bejáróra) vonatkozó előírások: hossza max. 5 m, kivétel ettől a parti növényzettel (náddal) benőtt partszakasz. A náddal benőtt szakaszon stég csak a kezelővel történő helyszíni egyeztetés alapján létesíthető, azonban a bejáró nem érhet túl a növényzet sávján.

A holtág vízszint ingadozásából eredő károkért a Kezelőt kártérítési kötelezettség nem terheli.

A létesítmény használata során fokozott gondot kell fordítani a környezet és vízminőség védelmi előírások betartására.

Az éves mederhasználati díjat egy összegben - kezelő által - a postán kiküldött csekken kell befizetni, tárgyév május 30. napjáig.

Az Egységes Kezelési Terv, valamint a bérleti szerződés előírásainak megsértése - amennyiben ennek megszüntetése felszólítás ellenére sem történik meg - a szerződés felmondását vonja maga után.

A kezelő Fegyverneki Mezőgazdasági Városüzemeltetési és Fejlesztési Intézmény felmérte a korábban létesített víziállásokat, azokról nyilvántartást készített.

Engedéllyel (Kezelői hozzájárulás) létesített víziállásokra érvényes szabályok

A stég tulajdonosa 2016. szeptember 30-ig köteles bemutatni az engedélyeket a Fegyverneki Mezőgazdasági Városüzemeltetési és Fejlesztési Intézménynek. A stég tulajdonosa 2017. január 01. napjától mederhasználati díjat köteles fizetni, melyre szerződést kell kötnie a kezelővel.

Engedély nélkül (Kezelői hozzájárulás) létesített víziállások érvényes előírások

A víziállás tulajdonosa köteles 2016. szeptember 30. napjáig fennmaradási engedélyt kérni a kezelőtől. A fennmaradási engedély iránti kérelem a kezelői terv 1. sz. mellékletét képezi. A víziállás tulajdonosa egyszeri fennmaradási díjat köteles fizetni, melynek fizetési határideje 2016. október 31. A stég tulajdonosa az engedély megszerzése után 2017. január 01. napjától mederhasználati díjat köteles fizetni, melyre szerződést kell kötnie a kezelővel.

A mederhasználati és fennmaradási engedély díjának mértékét a kezelő mindenkori ártasítása tartalmazza.

4. ÚJ VÍZIÁLLÁS LÉTESÍTÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

Az új víziállás létesítésére vonatkozó kérelem, a kezelői terv 2. számú mellékletét képezi. A stég tulajdonosa a munkálatok megkezdése előtt köteles mederhasználati szerződést kötni a holtág kezelőjével és az éves mederhasználati díjat megfizetni. A mederhasználati szerződés egyben kezelői hozzájárulás is. Az Alsóréti Holt-Tisza 1., 2., 3., és 4. számú tőegységén víziállás nem létesíthető. A mederhasználati díj mértékét a kezelő mindenkori ártasítása tartalmazza.

5. VÍZIÁLLÁS ELBONTÁSÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

A K.r.1 66. § (5) bekezdése alapján a vízügyi hatóság a kezelő megkeresésére a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló kormányrendelet alapján a kezelői hozzájárulás nélkül vagy e rendeletnek nem megfelelő módon létesített víziállások eltávolítására kötelezi a létesítőt.

Amennyiben a vízgazdálkodási érdekek (árvízvédelem, jég és jeges árvíz elleni védekezés, környezeti kárelhárítás, valamint a kezelő jogszabályban előírt egyéb feladatai) szükségessé teszik, a stéget a tulajdonos a kezelő felszólítására köteles ellenszolgáltatás nélkül elbontani.

Ha a víziállás tulajdonosa az elbontásra vonatkozó felszólításnak az abban megjelölt határidőre nem tesz eleget, az elbontást a kezelő elvégzi, és annak költségeit áthárítja a víziállás tulajdonosára.

A víziállás visszaépítése kizárólag a kezelő hozzájárulásával, jelen egységes kezelési terv előírásainak maradéktalan betartásával lehetséges.

6. A VÍZI KÖZLEKEDÉS SZABÁLYAI

Vonatkozó jogszabály: A víziközlekedés rendjéről szóló **57/2011. (XI. 22.) NFM rendelet**.

Korlátozás: A holtág I., II., III. IV., tőegységén vízi járművet használni tilos, kivéve a kezelő kizárólagos egyedi engedélye/hozzájárulása alapján. A holtág teljes területén belső égésű motorral működtetett vízi jármű nem használható, **kivéve** a kezelő kizárólagos egyedi engedélye/hozzájárulása alapján.

7. SZABAD VÍZEN TARTÓZKODÁS SZABÁLYAI

Vonatkozó jogszabály: A szabad vízen való tartózkodás alapvető szabályairól szóló **46/2001. (XII. 27.) BM rendelet**.

Fegyvernek, 2016. augusztus 01.

Nardai Dániel
Fegyverneki Mezőgazdasági
Városüzemeltetési és Fejlesztési Intézmény
intézményvezető

1. számú melléklet

VÍZIÁLLÁS FENNMARADÁSI ENGEDÉLY IRÁNTI
KÉRELEM

1. Kérelmező (név, cím, telefon):

2. Víziállás helye (GPS koordináta):

3. Víziállás adatai (területe, anyaga, egyéb):

4. Alaprajz (méretezve):

Alulírott ..... kérelmező vállalom, hogy a 15.000 Ft fennmaradási díjat 2016. október 31-ig a Fegyverneki Mezőgazdasági Városüzemeltetési és Fejlesztési Intézmény fel megfizetem. A fennmaradási díj megfizetésének hiányában a víziállás fennmaradásához szükséges mederhasználati szerződés megkötésére nincs lehetőség.

Dátum: _____

_____
aláírás

